

УКРАЇНА

(19) UA (11) 20755 (13) U
(51) МПК (2006)
A01C 1/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ВИРОЩУВАННЯ ОГІРКІВ

1

2

(21) u200608201

(22) 21.07.2006

(24) 15.02.2007

(46) 15.02.2007, Бюл. № 2, 2007 р.

(72) Кирюхін Сергій Олександрович, Вітанов Олександр Дмитрович, Яровий Григорій Іванович

(73) ІНСТИТУТ ОВОЧІВНИЦТВА І БАШТАННИЦТВА УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК

(57) Спосіб вирощування огірків, що включає внесення мінеральних добрив локально і проведення фертигації, висів пророщеного в розчині гумісолу насіння гідросівалкою та позакореневі підживлення рослин гумісолом, краплинний полив рослин огірків.

Корисна модель належить до галузі сільського господарства, зокрема до технології вирощування сільськогосподарських рослин.

Загальноприйнятий спосіб вирощування огірка на продовольчі цілі передбачає посів сухого насіння сівалками СО-4,2, СПЧ-6ФС, СУПО-6, СУПО-9 та інші з нормою висіву 6-8кг/га, схема посіву 50+90см, 40+100см та інші; густина рослин 65-70тис.шт./га для довгостебельних сортів та 140-150тис.шт./га для короткостебельних сортів; проведення після посіву прикочування; внесення добрив восени під зяблеву оранку врозкид або локально (доза добрив зменшена в 2-3 рази); під час вегетаційного періоду підтримання вологості ґрунту на рівні не нижче 80% НВ поливами дощуванням нормою 250-300м³ (від сходів до масової появи жіночих квіток) та 350-400м³ (від масової появи жіночих квіток до кінця плодоношення) [Індустріальні технології виробництва овочів / Г.Л. Бондаренко, М.О. Склярєвський, О.С. Болотських та ін. / За ред. Г.Л. Бондаренка. - К.: Урожай, 1986. - 192 с.; Операційні технології виробництва овочів / О.С. Болотських, Г.Л. Бондаренко, М.О. Склярєвський та ін. / За ред. О.С. Болотських. - К.: Урожай, 1988. - 344 с.; Орошаемое овощеводство / С.А. Дудник, А.В. Антонов, Г.Е. Березкина и др. / Под ред. С.А. Дудника. - К.: Урожай, 1990. - 240 с.; Сучасні технології в овочівництві / За ред. К.І. Яковенка. - Харків: Укр. Аграрний університет, 2007. - 128 с.] Спосіб вирощування у підвищенні врожайності недостатня. Середня врожайність плодів огірка в Україні за останні роки становить 8-12т/га, при низкій рентабельності виробництва та високій собівартості продукції.

В основу корисної моделі поставлена задача підвищити ефективність вирощування огірка на продовольчі цілі за рахунок підвищення врожайності та зниження енерго- та ресурсовитрат.

Суть корисної моделі полягає в тому, що добрива вносять локально та у вегетаційний період азотні добрива вносять разом з поливною водою (фертигація), посів проводять пророщеним в розчині гумісолу насінням гідросівалкою та обробляють посіви огірка гумісолом позакореневе, спосіб зрошення застосовують краплинний, що дає змогу економити поливну воду та добрива на 30-50%, насіння на 10-20%.

Спосіб здійснюється наступним чином.

Після збирання попередника поле дискують лущильником ЛДГ-5, ЛДГ-10 на глибину 8-10см у двох взаємоперпендикулярних напрямках. Глибина зяблевої оранки на супісчаних ґрунтах 22-25см, на чорноземах - не менше ніж 25-27см, на підзолистих - не повинна перевищувати глибину гумусового горизонту. Для знищення сходів бур'янів восени проводять культивування на глибину 10-12см. Рано навесні поле боронують важкими зубовими боронами БЗТС-1,0. Мінеральні добрива вносять локально культиватором КРН-4,2. Доза фосфорних та калійних добрив становить 1/2 від дози рекомендованої для внесення врозкид, азотних 1/4, або азотні не вносять зовсім. Наприклад, на чорноземі звичайному вносять N₁₅P₆₀K₄₅, або P₆₀K₄₅. Для знищення бур'янів до посіву насіння огірка проводять 2-3 суцільні культивування з боронуванням. За 2-3 доби до посіву насіння огірка замочують у розчині гумісолу (з розрахунку 10л препарату на 1т насіння), або у воді. Посів проводять гідросівалкою при прогріванні ґрунту на глибині 8-

UA (19) 20755 (11) (13) U

10см до +12...+15°C. Якщо насіння пророщували у воді, в ємкість гідросівалки додають гумісол з розрахунку 1л препарату на 1га посіву. Норма висіву насіння 2,5-4,5кг/га. Схеми посіву 50+90см, 40+100см та інші. Густина рослин огірка для короткостебельних сортів та гібридів 85-90 тис.шт./га, середньостебельних - 65-70, довгостебельних - 45-50тис.шт./га. Прикочування після посіву не проводять. Міжрядні обробки проводять за необхідності культиватором КРН-4,2, КОР-4,2. Розпушують лише широкі міжряддя. В вузьких міжряддях посередині лежить поливний трубопровід, який зрошує відразу два рядки, в них ґрунт не ущільнюється і тому немає необхідності його розпушувати. Позакореневі підживлення рослин гумісолом проводять з розрахунку 6л препарату на 1га посіву: перше - при появі 3-4 справжніх листків, друге - на початку плодоношення огірка. Обприскування проводять вранці після складання роси при температурі +14...+20°C. Захист від шкідників та хвороб здійснюють препаратами, внесеними до діючого „Переліку пестицидів і агрохімікатів дозволених до використання в Україні”. Передполивну вологість ґрунту підтримують на рівні 80-75% НВ. Спосіб зрошення - краплинний. Поливи проводять нормою 125-140м³/га (від сходів до масової появи жіночих квіток) та 150-180м³/га (від масової появи жіночих квіток до кінця плодоношення). Через систему краплинного зрошення за вегетаційний пері-

од огірка вносять водорозчинні азотні добрива разом з поливною водою (фертигація). Доза добрив становить 1/2 від дози рекомендованої для внесення врозкид (якщо добрива локально не вносилися), або 1/4 від дози рекомендованої для внесення врозкид (якщо 1/4 добрив внесли локально навесні). Наприклад, при вирощуванні огірка на чорноземі звичайному фертигацію проводять два рази: при появі 3-4 справжніх листків та на початку цвітіння рослин огірка, доза добрив для одного внесення N₁₅, або N_{7,5} відповідно до вищезазначених рекомендацій. Збирання врожаю проводиться з розподілом його на товарну та нетоварну частини згідно [ДСТУ 3247-95] Огірки свіжі. Технічні умови].

При вирощуванні огірка за розробленою технологією (внесення добрив локально, посів насіння огірка пророщеного в розчині гумісолу гідросівалкою за вищезазначеними схемами та густотами, краплинне зрошення, проведення фертигації та позакореневі підживлення гумісолом рослин огірка у вегетаційний період) урожайність плодів огірка становить 20т/га, чистий прибуток - 8,0тис.грн./га. Рентабельність при цьому на рівні 91,0%, собівартість 1кг плодів - 0,44грн. (табл.). Все вищезазначене вказує на доцільність використання розробленої технології при вирощуванні огірка на продовольчі цілі.

Таблиця

Економічні показники вирощування огірка з оозоахунку на 1га

Економічні показники	Технологія	
	загальноприйнята	розроблена
Врожайність плодів огірка, т/га	12,0	20,0
Повна собівартість, тис. грн.	7,4	8,8
Прибуток, тис.грн.	3,7	8,0
Собівартість 1кг плодів, грн.	0,62	0,44
Рентабельність, %	49,0	91,0

Джерела інформації:

1. ДСТУ 3247-95. Огірки свіжі. Технічні умови. - К.: Держстандарт України, 1995. - 17 с.
2. Індустріальні технології виробництва овочів / Г.Л. Бондаренко, М.О. Складяревський, О.С. Болотських та ін. / За ред. Г.Л. Бондаренка. - К.: Урожай, 1986. - 192 с.
3. Методика дослідної справи в овочівництві і баштанництві / За ред. Г.Л. Бондаренка, К.І. Якове-

нка. - Харків: Основа, 2001. - 369 с.

4. Операційні технології виробництва овочів / О.С. Болотських, Г.Л. Бондаренко, М.О. Складяревський та ін. / За ред. О.С. Болотських. - К.: Урожай, 1988. - 344 с.
5. Орошаемое овощеводство / С.А. Дудник, А.В. Антонов, Г.Е. Березкина и др. / Под. ред. С.А. Дудника. - К.: Урожай, 1990. - 240 с.